

Sygn. akt III AUa 1006/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Monika Kowalska (spr.)
Sędziowie:	SSA Barbara Kosub SSO del. Cezary Wieczorek
Protokolant:	st. sekr. sądowy Mariola Pater

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2016 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **J. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o przeliczenie emerytury

na skutek apelacji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie Wydziału VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 14 maja 2015 r. sygn. akt VII U 2223/14

I. o d d a l a apelację,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. na rzecz J. P. kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

sygn. akt III AUa 1006/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. decyzją z dnia 23 września 2014 r. odmówił wnioskodawcy J. P. ustalenia emerytury na podstawie art. 55 w zw. z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, uzasadniając to tym, że wnioskodawca ma ustalone już od 18 maja 2008 r. prawo do emerytury w wieku obniżonym i świadczenie to pobiera.

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 14 maja 2015 r. zmienił zaskarżoną przez J. P. decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 23 września 2014 r. w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do obliczenia emerytury zgodnie z art. 55 w zw. z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z

Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz zasądził od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd pierwszej instancji wskazał na bezsporne okoliczności sprawy z których wynika, że wnioskodawca, urodzony (...), w dniu (...)r., złożył wniosek o przyznanie emerytury, domagając się ustalenia jej wysokości według najkorzystniejszego wariantu. Decyzją z dnia 29 maja 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. przyznał mu prawo do emerytury w wieku obniżonym w związku z pracą w warunkach szczególnych od dnia 18 maja 2008 r. Jednocześnie Zakład zawiesił wnioskodawcy wypłatę świadczenia, gdyż kontynuował on zatrudnienie. Podjęcie wypłaty emerytury nastąpiło od dnia 1 czerwca 2008 r. W kolejnych latach organ rentowy przeliczał wnioskodawcy świadczenie w zakresie stażu pracy i dokonywał jego waloryzacji. Od dnia 18 lipca 2013 r. wnioskodawca ma prawo do emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. W dniu 18 sierpnia 2014 r. J. P. złożył przedmiotowy wniosek o ponowne przeliczenie emerytury, według nowych zasad na podstawie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (według najkorzystniejszego wariantu). Poza sporem pozostawało również, że wnioskodawca legitymuje się co najmniej 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym, 65 lat życia ukończył w dniu (...)r. oraz pozostawał w zatrudnieniu do końca 2013 r.

Przy takim stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie i prowadzi do zmiany zaskarżonej decyzji. Wskazał, że w świetle przepisów art. 55, art. 26 i art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przesłankami, od których ustawodawca uzależnił możliwość wyliczenia emerytury ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., na podstawie kwoty składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego, są: osiągnięcie wieku emerytalnego wynoszący dla mężczyzn co najmniej 65 lat, posiadanie okresu składkowego i nieskładkowego wynoszącego co najmniej 25 lat dla mężczyzn, kontynuowanie ubezpieczenia emerytalnego i rentowego po osiągnięciu powyżej wskazanego wieku, złożenie wniosku o przyznanie emerytury w wieku powszechnym po dniu 31 grudnia 2008 r. Sąd pierwszej instancji podał, że problem dopuszczalności dokonywania przeliczeń emerytury w oparciu o art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych był przedmiotem wielokrotnych rozstrzygnięć Sądu Najwyższego. Aktualnie ugruntowane zostało stanowisko przyjmujące, że ubezpieczony urodzony przed dniem 1 stycznia 1949 r., który osiągnął powszechny wiek emerytalny, kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę dopiero po dniu 31 grudnia 2008 r., może złożyć wniosek o przeliczenie świadczenia niezależnie od tego czy złożył wcześniej wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą (uchwała Sądu Najwyższego z 4 lipca 2013 r. II UZP 4/13, wyrok Sądu Najwyższego z 10 lipca 2013 r. II UK 424/12). Także w wyroku z dnia 19 marca 2014 r. I UK 345/13, Sąd Najwyższy orzekł, iż emeryt pobierający emeryturę przyznaną i obliczoną na podstawie zasad określonych w art. 27 w związku z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie może być pozbawiony prawa do ustalenia wysokości emerytury, jeżeli jej wysokość jest korzystniejsza po obliczeniu według nowych zasad na podstawie art. 26 w związku z art. 55 cyt. ustawy, jeżeli spełniając warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz z wnioskiem o przyznanie emerytury na podstawie art. 27 ustawy wystąpił po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2008 r. Organ rentowy zobowiązany jest wówczas wyliczyć świadczenie emerytalne w dwóch wariantach, zarówno według zasad dotychczasowych (art. 27 w zw. z art. 53), jak i według zasad nowych (art. 26 w zw. z art. 55) i przyznać świadczenie w wyższej wysokości. W ocenie Sądu Okręgowego, mając na uwadze powyżej przytoczone przepisy oraz bezsporny stan faktyczny sprawy, należało przyjąć, że złożenie wniosku o emeryturę w wieku powszechnym po dniu 31 grudnia 2008 r., w sytuacji kontynuowania po osiągnięciu wieku 65 lat zatrudnienia i ubezpieczenia emerytalno-rentowego, daje możliwość przeliczenia przysługującego J. P. świadczenia na zasadach kapitałowych. Sąd I instancji podniósł, że art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, umożliwiający dokonanie takiego przeliczenia, nie ogranicza się bowiem tylko do emerytów, którzy po raz pierwszy wniosek o emeryturę złożyli po dniu 31 grudnia 2008 r. Przy czym nie ma znaczenia okoliczność, iż od dnia 1 czerwca 2008 r. skarżący pobierał emeryturę. Cytowane powyżej przepisy takiego ograniczenia nie wprowadzają. Sąd pierwszej instancji zaznaczył przy tym, że emerytura tak obliczona będzie wypłacana wnioskodawcy jedynie w sytuacji, gdy będzie świadczeniem korzystniejszym od dotychczas pobieranego. Dokonanie przeliczenia emerytury według nowych zasad wiąże się też automatycznie z koniecznością wcześniejszego obliczenia kapitału początkowego wnioskodawcy.

Z tych względów Sąd Okręgowy, na podstawie wyżej wskazanych przepisów prawa materialnego i działając na zasadzie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w sposób opisany w wyroku (pkt. I). O kosztach zastępstwa procesowego w pkt. II wyroku orzekł na mocy art. 98 k.p.c. i § 11 ust. 2 w związku z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Apelację od powyższego wyroku złożył Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.. Wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania, zarzucił naruszenie prawa materialnego, a to art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie. W ocenie apelującego nie było w okolicznościach rozpoznawanej sprawy podstaw do przeliczenia emerytury przysługującej wnioskodawcy w oparciu o przepis art. 55 w zw. z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Według organu rentowego ratio legis art. 55 cyt. ustawy sprowadza się do umożliwienia wyliczenia emerytury na zasadach kapitałowych wyłącznie tym osobom, które spełniały warunki uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ustawy lecz nie pobierały świadczeń, a więc nie uszczupliły zgromadzonych na koncie składek na ubezpieczenia społeczne oraz kontynuowały ubezpieczenie po osiągnięciu wieku emerytalnego. Apelujący podkreślił, że wydając wyrok Sąd pierwszej instancji całkowicie pominął istotny w sprawie fakt pobierania przez wnioskodawcę emerytury od daty jej przyznania po raz pierwszy, tj. od 18 maja 2008r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie jest zasadna.

Trafne jest stanowisko Sądu pierwszej instancji, że spełnione zostały w niniejszej sprawie przesłanki pozwalające na ustalenie wysokości emerytury według zasad wynikających z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jedn. tekst: Dz. U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.) o ile będzie ona wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 tej ustawy.

Ogół okoliczności związanych z ubieganiem się przez wnioskodawcę o obliczenie emerytury na podstawie art. 55 w związku z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest co do zasady niesporny i wynika ze zgromadzonych w sprawie dokumentów. Wnioskodawca urodzony (...) wiek 65 lat osiągnął w dniu (...)r., a po osiągnięciu tego wieku kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Legitymuje się on stażem ubezpieczeniowym wynoszącym ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. W dniu 4 kwietnia 2008 r. złożył wniosek o przyznanie emerytury w wieku obniżonym na podstawie art. 32 w/w ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w dniu 8 lipca 2013 r. złożył wniosek o przyznanie emerytury w wieku powszechnym, a w dniu 18 sierpnia 2014 r. wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie art. 55 w zw. z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W świetle takich okoliczności trafnie uznał Sąd pierwszej instancji, że wnioskodawca spełnił przesłanki pozwalające na obliczenie emerytury na podstawie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Podnieść należy, że w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych brak jest oparcia dla stanowiska apelującego organu rentowego, jakoby cytowany wyżej art. 55 znajdował zastosowanie wyłącznie do takich osób uprawnionych do emerytury na podstawie art. 27, które na dzień 31 grudnia 2008 r. nie miały potwierdzonego decyzją statusu emeryta i nie pobrały wcześniej przyznanej emerytury, a przyznanie i otrzymanie choćby za jeden miesiąc przed tą datą jakiegokolwiek emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyklucza zastosowanie art. 55 w zw. z art. 26 tej ustawy. Zdaniem Sądu Apelacyjnego przepis art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie mówi o

przyznaniu nowej emerytury, reguluje on bowiem kwestię obliczenia według innych zasad emerytury już nabytej po spełnieniu warunków z art. 27 tej ustawy i przyznanej na wniosek złożony po dniu wskazanym w art. 55. Argumentacja, do której odwołuje się apelujący, nie znajduje uzasadnienia w świetle stanowiska zajętego przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 25 czerwca 2015 r., III UK 198/14, LEX nr 1790947, gdzie podkreślone zostało, że możliwe jest kilkakrotne uzyskiwanie prawa do emerytury, gdy każdorazowo inne przesłanki decydują o ziszczeniu się ryzyka emerytalnego (tak też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2005 r. I UK 120/04 OSNP 2005/16/257). Sąd Najwyższy wyjaśnił, że w przepisie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie chodzi o osoby, które wstrzymały się z pobieraniem należnej emerytury, a pogląd o czystym koncie emerytalnym osób zgłaszających wnioski na podstawie art. 55 został obalony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r. II UZP 4/13. W ocenie Sądu Najwyższego zasadnicze znaczenie dla zastosowania art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ma utrzymywanie przez osobę w nim określoną statusu osoby ubezpieczonej (art. 4 pkt 13), a status ten zachowują osoby, które przeszły na emeryturę, jeżeli po przyznaniu emerytury podlegają obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym. Oznacza to, że jeżeli dana osoba kontynuowała ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz spełniała warunki ujęte w art. 55, w tym złożyła wniosek o przyznanie emerytury na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po dniu 31 grudnia 2008 r. (tak jak w tej sprawie wnioskodawca), to emerytura takiej osoby winna zostać wyliczona przy uwzględnieniu art. 55. Kwestia posiadania statusu „ubezpieczonego” była przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego także np. w wyroku z dnia 19 marca 2014 r., I UK 345/13, Lex 1455228, gdzie wyjaśniono, że nabycie statusu emeryta powoduje utratę statusu ubezpieczonego tylko wtedy, gdy po przyznaniu prawa do emerytury emeryt nie podlega obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym. Podobnie w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 stycznia 2014 r., I UK 411/13, OSNP 2015/4/56, Sąd Najwyższy uznał, że nie można zasadnie twierdzić, iż osoba kontynuująca zatrudnienie i pozostająca w ubezpieczeniu społecznym z określonego tytułu, nie jest dalej ubezpieczonym tylko dlatego, że wcześniej uzyskała już prawo do emerytury wcześniejszej. Określenia „emeryt” i „ubezpieczony” tylko definitywnie są rozłączne, co nie znaczy, że uprawniony do emerytury przestaje być ubezpieczonym, gdy kontynuuje ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Podkreślić należy za Sądem Najwyższym, że dyspozycja przepisu art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odnosi się do ubezpieczonego, który kontynuuje ubezpieczenie emerytalne i rentowe po spełnieniu warunków do powszechnej emerytury. Na gruncie rozpoznawanej sprawy istotne znaczenie ma także pogląd prawny wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 4 lipca 2013 r., II UZP 4/13, OSNP 2013/21-22/257, w której dokonana została pogłębiona analiza przepisu art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uchwale tej Sąd Najwyższy stwierdził, że w sytuacji gdy dopuszczalne jest kilkakrotne przechodzenie na emeryturę, byłoby niezbędne zaznaczenie w art. 55 ustawy, że wyliczenie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym możliwe jest tylko wówczas gdyby był to pierwszy wniosek o emeryturę (nabycie statusu emeryta). Takiego zastrzeżenia nie ma jednak w treści tego przepisu, co oznacza, że ubezpieczony urodzony przed dniem 1 stycznia 1949 r., który osiągnął powszechny wiek emerytalny, kontynuował ubezpieczenie i wystąpił

o emeryturę w wieku powszechnym po dniu 31 grudnia 2008 r., może złożyć wniosek o wyliczenie tego świadczenia niezależnie od tego, czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą. Przepis art. 55 ustawy, umożliwiając ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r. wyliczenie emerytury w wieku powszechnym według jej art. 26, „zrównuje” w pewnym sensie sytuacje tych osób (urodzonych przed 1 stycznia 1949 r.) z sytuacją osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r., które (jeśli nabyły prawo do emerytury w niższym wieku emerytalnym albo do tzw. emerytury wcześniejszej) mogą, osiągając powszechny wiek emerytalny złożyć wniosek o ustalenie prawa do emerytury

w powszechnym wieku emerytalnym wyliczanej według art. 24 ustawy emerytalnej. Jeżeli zatem nie może być kwestionowana możliwość kilkakrotnego przechodzenia na emeryturę, a w treści art. 55 ustawy brak zastrzeżenia, że wniosek o przejście na emeryturę w powszechnym wieku przez osoby objęte art. 27 ma być pierwszym wnioskiem o przejście na emeryturę (o nabycie statusu emeryta), przepis ten (art. 55 ustawy emerytalnej) należy rozumieć jako przyznający prawo do złożenia wniosku

o wyliczenie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym jeżeli ubezpieczenie było kontynuowane po osiągnięciu wieku 60/65 lat, a wniosek został złożony po dniu 31 grudnia 2008 r. niezależnie od faktu przejścia przez te osoby na emeryturę wcześniejszą lub niższym wieku emerytalnym.

W świetle przedstawionego powyżej ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego dotyczącego wykładni art. 55 ustawy o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, które to stanowisko tut. Sąd Apelacyjny

w pełni podziela, nie zasługuje na uwzględnienie argumentacja prezentowana przez organ rentowy w toku postępowania przed Sądem I instancji i powtórzona następnie w wywiezionej apelacji. Tak jak i nie można przyjąć stanowiska skarżącego organu rentowego zaprezentowanego podczas rozprawy apelacyjnej w dniu 19 maja 2016 r. (k. 50 – nagranie min. 00: 02:04) jakoby potwierdzeniem jego racji, iż obliczenie emerytury na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 wyżej cyt. ustawy może nastąpić jedynie w sytuacji ubezpieczonego, który pomimo - przyznania emerytury na "starych zasadach" - nie pobrał wcześniej przyznanej emerytury, choćby za jeden miesiąc, jest wprowadzenie do ustawy art. 55a. W tym miejscu należy zauważyć, że istotnie z mocy art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 552) do ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych został dodany art. 55a. Zmiana ustawy emerytalnej weszła w życie od 1 maja 2015 r. i należy rozważyć ewentualne konsekwencje tej zmiany. Art. 55a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowi, że przepis art. 55 stosuje się również do ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27 (ust.1). Jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę, do której miał ustalone prawo przed ustaleniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne (ust. 2). Prawo do emerytury ustalone przed osiągnięciem wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, ustaje z dniem, od którego została przyznana emerytura na podstawie art. 27, obliczona zgodnie z art. 26 (ust.3). W uzasadnieniu projektu ustawy zmieniającej wskazano argumentację przemawiającą za ustanowieniem art. 55 oraz dodaniem art. 55a. Podano, że „Wprowadzono taką możliwość dla osób urodzonych przed 1949 r., aby zachęcić je do rezygnacji ze zgłoszenia wniosku o wcześniejszą emeryturę oraz do opóźnienia przejścia na emeryturę z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego. Propozycja dodania art. 55a wynika z faktu, iż obecnie przepis art. 55 ustawy nie ma zastosowania do ubezpieczonego urodzonego przed 1949 r., który przed osiągnięciem wieku emerytalnego, miał ustalone prawo do wcześniejszej emerytury i pobierał to świadczenie". Odnotować należy, że zestawienie treści art. 55a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z uzasadnieniem projektu ustawy zmieniającej wskazywałoby na stanowisko projektodawcy, że artykułu 55 ustawy emerytalnej, przed 1 maja 2015 r., nie stosowało się do ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27 i pobierał świadczenie. W istocie jednak wobec jednoznacznej wykładni art. 55 ustawy emerytalnej przyjętej w orzecznictwie sądowym, uznać należało, że dodanie art. 55a zmierzało do zmiany regulacji prawnej, której normatywny sens wyznaczony został przez to orzecznictwo (por. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 3 czerwca 2015 r. , III AUa 1765/14). W doktrynie przyjmuje się, że po zakończeniu procesu legislacyjnego tekst ustawy przestaje być kontrolowany przez prawodawcę, a jego realizację przekazuje się autonomicznemu dyskursowi stosowania prawa. Najistotniejszą instytucjonalizacją dyskursu są niezawisłe sądy, które mają "władzę nad znaczeniami terminów" zawartych w tekstach prawnych (tak: Tomasz Grzybowski, Wpływ zmian prawa na jego wykładnię, Wolters Kluwer SA, W-wa 2013, str. 64). Stanowisko projektodawcy i ustawodawcy, które wynika z treści art. 55a i uzasadnienia projektu ustawy zmieniającej prowadziłyby do uznania, że ugruntowana w orzecznictwie wykładnia była błędna, ponieważ dokonując prawotwórczej zmiany tekstu prawnego, ustawodawca ją zakwestionował. Wypowiedziany został w doktrynie pogląd, że " Nie sposób (...) zakładać wadliwości zgodnej orzeczniczej wykładni tekstu prawnego sprzed nowelizacji, a zbieżnej z treścią przepisów po zmianie, bo to godziłoby w pewność prawa" (por. op. cit., str. 181 oraz w/ w wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 3 czerwca 2015 r.). Powyższy argument dotyczący pewności prawa, w ocenie Sądu Apelacyjnego, jest przekonujący. Wypada podkreślić, że zmiana zgodnej orzeczniczej interpretacji prawa pod wpływem nowelizacji, która weszła w życie od 1 maja 2015 r., prowadziłyby w praktyce do zmiany prawa z mocą wsteczną. Tymczasem, wobec istnienia zgodnej wykładni, rzeczywisty skutek nowelizacji (dodanie

art. 55a do cyt. ustawy), w zakresie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jest zmianą normatywną, a nie jedynie zmianą dotyczącą interpretacji tekstu prawnego. Z treści przepisów ustawy zmieniającej, ani z ogólnych zasad prawa międzyczasowego (*lex retro non agit*) nie wynika natomiast wsteczne działanie dokonanej zmiany. Trzeba mieć natomiast na uwadze, że w postępowaniu sądowym w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych badana jest legalność decyzji i orzekanie o niej możliwe jest tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili jej wydania. Zasadą jest zatem, iż sąd ocenia legalność decyzji organu rentowego według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania. Z tego względu zmiana ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, która weszła w życie od 1 maja 2015 r. nie ma wpływu na zasadność odwołania wnioskodawcy od decyzji z dnia 23 września 2014 r., a konsekwencji nie ma wpływu na zasadność apelacji organu rentowego.

W tym stanie rzeczy skoro zaskarżony wyrok jest trafny i odpowiada prawu, a wywiedziona apelacja nie zawierała usprawiedliwionych zarzutów, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego znajduje oparcie w przepisach art. 98 § 1 k.p.c. i § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

SSO del. Cezary Wieczorek SSA Monika Kowalska SSA Barbara Kosub